

СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

на Националното сдружение на експертите по обществени поръчки (НСЕОП)
за промени в Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение
на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки (пр. с ПМС № 73 от 2016 г.),
приети от УС на НСЕОП на 06.03.2020 г.

№	Текст на разпоредбата в проекта на Постановление / в действащия ППЗОП	Предлагана промяна	Мотиви
1.	<p>Чл. 9г. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.11.2019 г.) (1) Всички действия и бездействия в платформата на лица, оправомощени от възложителите и стопанските субекти, с които се създават права или задължения или непосредствено се засягат права или законни интереси на други лица, се приемат за извършени от възложителя, съответно от стопанския субект.</p> <p>(2) Възложителите и стопанските субекти носят отговорност за достоверността, актуалността и пълнотата на въведената от тях информация в платформата, както и за спазването на сроковете, съобразно</p>	<p>В чл. 9г се създава нова алинея 3:</p> <p>“(3) Платформата поддържа функционалност „Одитна следа“, чрез която потребителите осъществяват вътрешен контрол на действията в съответния профил.”</p>	<p>Съгласно ал. 1 на чл. 5 от ЗОП възложителите отговарят за правилното прогнозиране, планиране, провеждане, приключване и отчитане за резултатите от обществените поръчки. Цитираната разпоредба въвежда в закона т.нар. управленска отговорност, детайлно разписана в Глава втора на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор.</p> <p>Посочените нормативни текстове изискват от възложителя да осъществява един постоянен и вграден в процесите мониторинг по законосъобразност и целесъобразност. Този мониторинг следва да обхваща всички взаимосвързани елементи на контролна среда и управлението на риска, чрез ефективен и компетентен мениджмънт.</p> <p>Съгласно чл. 9г. от ППЗОП възложителите и</p>

компетентността им.	<p>стопанските субекти носят отговорност за достоверността, актуалността и пълнотата на въведената от тях информация в платформата, както и за спазването на сроковете, съобразно компетентността им.</p> <p>За да управляваш и носиш отговорност за даден процес, трябва да разполагаш със съответен инструментариум, чрез който да осъществяваш контролните механизми.</p> <p>Предвид факта, че всички възлагателни дейности и самото участие в процедурите вече ще бъдат реализирани в платформата, то считаме, че контролният инструментариум трябва да е вграден в системата като функционалности.</p> <p>На практика обаче в настоящия си вид системата ЦАИС ЕОП не предоставя какъвто и да е инструментариум за вътрешен контрол на възложителя или икономическия оператор по отношение действията на неговите служители. Кое то на практика прави невъзможно изпълнението на законовите задължения за преглед и контрол от страна на ръководството на организацията на възлагателния процес.</p> <p>Ето защо смятаме, че за законосъобразното и ефективно управлението на процеса по подготовка и възлагане на обществени поръчки следва да бъде осигурена одитна пътека и отчетност, която изисква задължително въвеждане на т.нар. History panel в отделните профили на възложителите. Чрез тази софтуерна функция ръководителите на организациите ще могат да</p>
---------------------	---

			<p>осъществяват реален вътрешен мониторинг на процеса.</p> <p>Това безспорно ще е необходимо и на вътрешните одитори, при осъществяване на одитната дейност. Също така, подобен панел на платформата ще е в помощ на контролните органи от Сметна палата и АДФИ, които в случай че имат на разположение един подобен инструмент (предоставен като достъп от съответния възложител) ще бъдат съществено улеснени при установяване на фактичката обстановка и идентифициране на личната отговорност. В противен случай ще се наложи контролните органи да изискват огромна като обем и данни информация от АОП.</p> <p>Предвид текста на чл. 9г от ППЗОП, горепосочените потребности от History panel важат в не по-малка степен и за самите стопански субекти.</p> <p>На следващо място, едно подобно техническо решение ще осигури липсващия към момента механизъм за изясняване и идентифициране на фактичката ситуация при моментно блокиране на системата и препятстване извършването на действия в системата. Подобни проблеми биха могли да възникнат и при възложителите, и при стопанските субекти.</p> <p>Наред с това, въвеждането на History panel ще осигури и необходимата информация за КЗК при евентуален съдебен спор по процедурата.</p>
--	--	--	---

<p>2.</p>	<p>Чл. 9л. (Нов - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.11.2019 г.) (1) Платформата съхранява в криптиран вид до тяхното отваряне:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. заявленията за участие; 2. офертите, в т.ч. съдържащите се в тях ценови предложения; 3. конкурсните проекти, в т.ч. документите по чл. 39, ал. 2. <p>(2) Документите по ал. 1 се криптират с уникален ключ, генериран в интернет браузър на потребителя.</p> <p>(3) Генерираният ключ се съхранява единствено от кандидатите и участниците, които следва да декриптират с него документите по ал. 1 в платформата, в периода от:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. изтичането на срока за получаване на заявления или оферти или проекти до обявените дата и час за тяхното отваряне; 2. изпращането на съобщението за отваряне на ценовите предложения до обявените дата и час за тяхното 	<p>Разпоредбата се изменя така:</p> <p>Чл. 9л. (1) Платформата съхранява в криптиран вид до тяхното отваряне:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. заявленията за участие; 2. офертите, в т.ч. съдържащите се в тях ценови предложения; 3. конкурсните проекти, в т.ч. документите по чл. 39, ал. 2. <p>(2) Се отменя.</p> <p>(3) Се отменя.</p> <p>(4) Се отменя.</p> <p>Създава се нова ал. 5:</p> <p>“(5) Платформата автоматично декриптира офертите след изтичане на крайния срок за подаване на оферти.”</p> <p>Създава се нова ал. 6:</p>	<p>Само два месеца след стартиране на платформата ЦАИС ЕОП, вече са факт и първите отстранени участници на основание чл. 107, т. 5 от ЗОП¹ в сила от 01.01.2020 г. поради „недекриптиране“ на офертите им. Нашите очаквания са за устойчивата тенденция на висок брой отстранените стопански субекти поради подобно безсмислено и формално „основание“.</p> <p>Обосноваването ни прогнози са на това абсолютно формално основание да бъдат отстранявани около 20 000 (двадесет хиляди) оферти годишно² или над 15 % от офертите в национален мащаб.</p> <p>Подобен резултат не кореспондира с прокламираната в Съображение 52 на Директива 2014/24/ЕС цел за СЪЩЕСТВЕНО УВЕЛИЧАВАНЕ възможностите на икономическите оператори да участват в процедури за възлагане на обществена поръчка в рамките на вътрешния пазар и увеличаване на конкуренцията (Виж Съображение 1 на Директива 2014/24/ЕС³).</p> <p>На практика разпоредбата на чл. 9л от ППЗОП в настоящата си редакция противоречи на Съображения 1 и 52 на Директива 2014/24/ЕС, защото нарушава</p>
-----------	--	--	---

¹ чл. 107, т. 5 от ЗОП (нова - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) кандидат или участник, подал заявление за участие или оферта, които не отговарят на условията за представяне, включително за форма, начин, срок и валидност;

² При общ брой на офертите около 120000 годишно.

³ Съображение 1 на Директива 2014/24/ЕС - При възлагането на обществени поръчки от органите на държавите членки или от тяхно име трябва да бъдат спазвани принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално тези за свободното движение на стоки, свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги, както и произтичащите от тях принципи, като равнопоставеност, недискриминация, взаимно признаване, пропорционалност и прозрачност. Въпреки това за обществените поръчки над определена стойност следва да се изготвят разпоредби за координиране на националните процедури за възлагане на обществени поръчки, така че да се гарантира, че тези принципи се прилагат на практика и че при обществените поръчки има конкуренция.

<p>отваряне.</p> <p>(4) Кандидати и участници, които не са декриптирали документите по ал. 1 в срока по ал. 3, се отстраняват от участие на основание чл. 107, т. 5 от ЗОП.</p>	<p>“(6) Платформата осигурява възможността, представляващият участника или кандидата или упълномощено лице да подпише с КЕП офертата. Не се допуска въвеждане на условия за подписване на отделни елементи на офертата.“</p> <p>Ние от НСЕОП предлагаме платформата ЦАИС ЕОП да извършва автоматично декриптиране на офертите след изтичане на крайния срок за подаването им.</p> <p>Предлагаме да бъде извършена нова оценка на въздействието, в която да бъде включен анализ на административната тежест от декриптирането от гледна точка на разходите, ползите и рисковете.</p>	<p>конкуренцията и залага необоснована административна тежест спрямо стопанските субекти.</p> <p>В тази връзка прави впечатление липсата на анализ по темата в извършената частична оценка на въздействието⁴ в публикуваните за обществено обсъждане проекти на ЗИДЗОП и на ППЗОП⁵. В публично достъпните формуляри за частична предварителна оценка на въздействието от 14.6.2018 г. и от 06.02.2020 г., изобщо не е засегнат въпросът за неблагоприятния ефект от задължението за декриптиране на офертите. Липсват каквито и да е доводи за възприемане в законодателството на новата административна тежест от гледна точка на разходите, ползите и рисковете.</p> <p>Намираме, че в случая е налице обективно висок риск от потенциалното възникване на неблагоприятен ефект от въведеното задължение на участниците двукратно да декриптират офертата си. Този риск ще се изрази в масово отстраняване на участници поради формални причини. Подобен ефект ще доведе до сериозно ограничаване на конкуренцията, увеличаване на случаите на прекратени процедури и забавяне на възлагателната дейност.</p> <p>Относно нововъведената административна тежест пред бизнеса в случая няма абсолютно никаква технологична причина. „Аргументите“ свързани със защитата на конфиденциалността на офертите звучат напълно</p>
--	---	---

⁴<http://strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=4944> <http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=13526>

<p>необосновано.</p> <p>На следващо място, сред най-съществените нарушения, констатирани в първия месец на електронно възлагане, са случаите, в които в самите образци и указанията за подаване на оферти, някои възложители залагат ограничителни условия, съгласно които отделните образци (на декларации, на техническо и ценово предложение и т.н.) трябва да бъдат <i>„собственоръчно подписвани и подпечатвани“</i>.</p> <p>Реално това изискване за подписване е извън общото еднократно подписване на офертата, което е въведено като функционалност на системата. Подобни изисквания следва да се приемат за дискриминационни по смисъла на чл. 2, ал. 2 от ЗОП. Това е така, защото чрез въвеждането на допълнителни изисквания за подписване на отделни елементи на офертата се ограничава незаконосъобразно участието на лица в обществената поръчка.</p> <p>Резултатът от подобна практика вероятно ще бъде същият като този с трудовите договори и „третите лица“ експерти, а именно – масово санкциониране на възложители на основание чл. 247, ал. 1 от ЗОП и съответно крайно неблагоприятно за страната ни налагане на финансови корекции.</p> <p>Затова повтаряме поддържаната от нас позиция: Представляващият участника еднократно, използвайки функционалността на платформата,</p>
--

			<p>подписва цялата оферта, с което всички документи в офертата следва да се приемат за подписани.</p> <p>Това правило следва да важи и когато към офертата се прикрепи сканирано копие на документ в .pdf формат (напр оторизационно писмо) – в тези случаи следва да се приеме, че чрез еднократното подписване в системата този документ е заверен за вярно с оригинала.</p> <p>Конкретните аспекти като кръгът на представляващите лице, представителната им власт, начинът на представителство и т.н., зависят от конкретния участник, но при всички случаи лицето, подписало офертата с функционалността на ЦАИС ЕОП, следва да е или законният представител, или изрично упълномощено лице.</p>
3.	<p>Чл. 26. ... (2) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.) При планирането възложителят трябва да съобрази всички законоустановени срокове, относими към предмета на поръчката, включително тези в производствата по обжалване, извършване на контрол от АОП, когато е приложимо, както и началния момент и срока за изпълнение на договора.</p>	<p>Да се прецизира или да отпадне</p>	<p>Съгласно тази разпоредба, при планирането възложителят трябва да съобрази <u>всички законоустановени срокове</u>, относими към предмета на поръчката <u>включително тези в производствата по обжалване</u>, извършване на контрол от АОП, когато е приложимо, както и началния момент и срока за изпълнение на договора. Считаме, че този текст продължава да вменява в задължение на възложителя съобразяването на бъдещи събития, в това число бъдещи несигурни такива, които са обективно непредвидими и по този начин създава правни парадокси и нормативни</p>

предпоставки както за ненужно затрудняване на дейността на възложителя, но и за налагане на санкции за действия и бездействия, които са напълно законосъобразни при дължима грижа. Подобни разпоредби според нас следва да бъдат отменени без забава, защото нарушават принципите на справедливостта и поставят пречки пред икономическата ефективност при разходването на публичните средства, което не бива да забравяме е основна цел на законодателството по обществени поръчки.

Предвид изложените мотиви, намираме, че тази разпоредба следва да отпадне **в частта “всички законоустановени срокове” и “включително тези в производствата по обжалване” или в своята цялост.** Според нас е обективно невъзможно на етапа на планиране да бъдат съобразени всички описани в разпоредбата законови хипотези.

Това важи най-вече за посочените по-горе случаи. В първия случай – “всички законоустановени срокове”, дори след добавеното уточнение “относими към предмета на поръчката” записът продължава да е твърде неопределен. Подобен генеричен запис според нас прави неговото съобразяване гранично с невъзможността, защото относими срокове могат да бъдат записани в твърде широк кръг нормативни актове – нещо, което прави задачата за съобразяването им ако не обективно невъзможна, поне крайно неефективна и противна на основните принципи на ЗОП.

			<p>Крайно проблематичен е и вторият текст относно случаите на процедури на обжалване, когато възложителят е зависим от непредвидими действия и бездействия на редица трети лица и на събития с неясен и непредвидим изход.</p>
4.	<p>Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.) При изготвяне на графика по чл. 26, ал. 1, както и към датата на решението за откриване на процедура или на публикуване на обява възложителят обобщава всички идентични или сходни потребности, които са му известни, с оглед на правилното определяне на реда за тяхното възлагане.</p>	<p>Да се прецизира или да отпадне</p>	<p>В тази разпоредба от ППЗОП е посочено, че при изготвяне на графика по чл. 26, ал. 1, както и към датата на решението за откриване на процедура или на публикуване на обява, възложителят е длъжен да обобщи всички идентични или сходни потребности, които са му известни. Въпреки трансформациите на текста при различните редакции на ППЗОП, според нас той продължава да противоречи на разпоредбата на чл. 21, ал. 16, т. 1 от ЗОП, където е указано, че не се смята за разделяне възлагането в рамките на 12 месеца на две или повече поръчки с обект изпълнение на строеж или проектиране и изпълнение на строеж. По същество, посоченият текст в ППЗОП все така задава по-рестриктивно правило от това, което е заложено в закона, което предвид йерархията на нормативните актове е напълно недопустимо. Нещо повече, самата Директива 2014/24/ЕС не въвежда задължение за възложителя да сумира всички “идентични или сходни потребности”, каквото понятие е използвано в правилника. По-конкретно, в съображение 19 на посочената директива се говори само за “сходни доставки”, но никъде не се коментират обществени поръчки с обект услуги и строителство.</p> <p>Предвид изложеното, намираме, че посоченият</p>

			<p>текст на чл. 27 от ППЗОП продължава да е крайно неясен, да борави с понятия, които нямат легална дефиниция в приложимото европейско и национално законодателство и да е в явно противоречие с логиката, принципите и разпоредбите на новите директиви и ЗОП, с които изискванията на същите се въвеждат в националното законодателство. С оглед на това, същият следва да бъде приведен в съответствие с релевантните норми на ЗОП и директивите, или да отпадне.</p>
5.	<p>§20. <u>В чл. 28 се правят следните изменения и допълнения:</u></p> <p>1. В ал. 4, изречение второ след думата „платформата“ се поставя запетая и се добавя „ако не е предвидено друго“.</p>	<p>Предлагаме от проекта на ППЗОП да отпадне §20 относно чл. 28, ал. 4 от ППЗОП.</p>	<p>По отношение § 20. относно чл. 28, считаме варианта на изменение и допълнение на чл. 28, ал. 4 от ППЗОП с текста „ако не е предвидено друго“ за изключително неясен и пораждаш високо ниво на правна несигурност и неопределеност (“предвидено” къде и от кого). Считаме, че така формулиран предложеният текст създава предпоставки за проблематично тълкуване и нееднозначна практика.</p> <p>С оглед яснота и недопускане на разнородна практика предлагаме текстът да остане в сегашният си вид, като МС на Република България възложи на Агенцията по обществени поръчки, като орган по методология, да издаде методическо указание, в което ясно и безспорно укаже как следва да се процедира относно срока за задаване на въпроси и срока за предоставяне на разяснения, както и дали имат право възложителите да дават разяснения след изтичане на работното им време и т.н. (с цел яснота).</p>

6.	<p>Чл. 33. (1) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.) Възложителите могат да изискват представяне на планове, графици и други документи, за да оценяват организацията на изпълнение в съответствие с методиката за оценка. Не се допуска оценяване на пълнотата и начина на представяне на информацията в документите. В тези случаи в документацията за участие се определят ясни и конкретни условия, на които следва да отговарят плановете и графиците, и информацията, която трябва да съдържат.</p>	<p>Чл. 33, ал. 1 се отменя</p>	<p>Поддържахме позицията си, че разпоредбата на чл. 33, ал. 1 от ППЗОП дори и след редакцията и от 01.03.2019 г. е в явно и недопустимо противоречие с нормите на член 67 от Директива 2014/24/ЕС и чл. 70 от ЗОП, предвид което следва да отпадне изцяло.</p> <p>В очевидно доказателство на нашата позиция, ноторно известен факт е, че към днешна дата има образувани стотици съдебни производства за „нарушение“ на въпросната разпоредба на чл. 33, ал. 1 от ППЗОП, сред които такива по реда на ЗУСЕСИФ, ЗОП, ЗАНН и т.н. Така се стига до ситуация, при която въз основа на една неработеща норма, националният бюджет плаща много като брой и стойност финансови корекции и санкции без да се постига какъвто и да е положителен резултат за възлагателната дейност.</p>
7.	<p>Относно разпоредбите на чл. 51 и чл. 54, ал. 3 от ППЗОП</p>	<p>Предлагаме промяна на чл. 51 от ППЗОП, както следва:</p> <p>Чл. 51. (1) След изтичането на срока за получаване на заявления за участие или на оферти възложителят назначава комисията по чл. 103, ал. 1 ЗОП със заповед, в която</p>	<p>С приемането на ППЗОП през 2016 г., беше възприет подход, съгласно който в правилника се направи несполучлив опит за детайлизирано разписване на процеса на възлагане, свързан с конкретните действия на оценителната комисия. Така разписани разпоредбите на правилника в тази си част бяха и продължават да не кореспондират с практиката и спецификата в работата на помощния орган на възложителя и да водят не до решаване, а до създаване на трудности при правоприлагането.</p> <p>Бяха премахнати утвърдили се във времето и</p>

	<p>определя:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. поименния състав и лицето, определено за председател; 2. сроковете за извършване на работата; 3. Резервните членове; 4. Възнаграждението на членовете на комисията. <p>(2) Членове на комисията по ал. 1 могат да са и външни лица.</p> <p>(3) В случаите по ал. 2 възложителят сключва писмен договор с всяко от лицата, привлечени като председател или членове на комисията.</p> <p>(4) Председателят на комисията по ал. 1, т. 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. свиква заседанията на комисията и определя график за работата ѝ; 2. информира възложителя за всички обстоятелства, които препятстват изпълнението на поставените задачи в посочените срокове; 	<p>практиката норми, свързани с назначаване на резервните членове, изискването за професионалната компетентност на експертите, определяне на възнаграждението на членовете на комисията, оперативната самостоятелност на действията на помощния орган по отношение организация на работата и съхранение на офертите и т.н. В случая е важно да отбележим, че като изключим темата с професионалната компетентност на членовете на комисииите, горепосочените отменени норми до 2016 г. не бяха носили каквито и да е трудности или нарушения при прилагането си.</p> <p>В сега действащия ППЗОП беше въведена наглед интересната, но не кореспондираща с реалността идея, съгласно която работата на комисията в процедурата за възлагане на обществената поръчка винаги започва и приключва в един и същи първоначално определен поименен състав от възложителя. Бяха въведени задължения на председателя на комисията да съставя график за работата ѝ, да съхранява офертите, да инициира промяна на член на комисия, които не само предизвикваха неясноти при тълкуване и прилагане на правилата, но повдигнаха множество въпроси, сред които как да се съхраняват офертите от председателя на комисия, в случай че той не е служител на възложителя, или как същият да инициира собствената си замяна в комисията, или пък как именно да реализира ангажимента си да уведоми възложителя, че член на комисия е във временна неработоспособност или че има служебни ангажименти (възложени му от самия възложител)?!</p>
--	--	---

		<p>Отм. 3. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.) отговаря за правилното съхранение на документите, които не са в платформата, до приключване на работата на комисията;</p> <p>Отм. 4. прави предложения за замяна на членове на комисията при установена невъзможност някой от тях да изпълнява задълженията си.</p> <p>(5) Членовете на комисията:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. участват в заседанията на комисията; 2. лично разглеждат документите, участват при вземането на решения и поставят оценки на офертите; 3. подписват всички протоколи и доклади от работата на комисията. <p>(6) Решенията на комисията се вземат с</p>	<p>Достигна се не само до правна несигурност, но и до различие на практиката на органите по обжалване, изложеното в методическия наръчник на АОП⁶ и т.н. И макар че отново, както и за „третите лица“, трябваше да чакаме Върховният административен съд да внесе необходимото ниво на правна сигурност⁷, на ниво нормативна уредба продължават да не се адресират проблемите, възникнали от неуспешния според нас опит да се опише процес, който освен трудно попадащ в предварително дефинирани правни рамки, изисква и сериозно практическо опознаване.</p> <p>Докато очакванията на експертната общност бяха разпоредбите, касаещи работата на комисията, или напълно да бъдат отменени, или да придобият адекватен вид, вместо това с внесените изменения бе добавен един допълнителен текст (чл. 54, ал. 3 ППЗОП), съгласно който не друг, а именно председателят на комисията отваря по реда на тяхното постъпване заявленията за участие или офертите и оповестява тяхното съдържание?!</p> <p>За нас един подобен нормативен текст предизвиква единствено неяснота и допълнително объркване. Без да разглеждаме въпроса относно необходимостта в ключов подзаконов нормативен акт да бъдат разписвани подобни текстове, предлагаме този контрапродуктивен подход да бъде изоставен и законодателят да се довери на националния възложител по отношение на организацията</p>
--	--	---	--

⁶ АОП, Практическо ръководство за прилагане на законодателството в областта на обществените поръчки, с. 188

⁷ Виж. Решение № 6996 на ВАС от 05.06.2017 г.

		<p>обикновено мнозинство.</p> <p>(7) Когато член на комисия не е съгласен с решенията и предложенията на комисията, той подписва съответните документи с особено мнение. Особеното мнение се аргументира писмено, като мотивите са неразделна част от доклада по чл. 103, ал. 3 ЗОП.</p> <p>(8) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.) Членовете на комисията представят на възложителя декларация по чл. 103, ал. 2 от ЗОП след предоставяне на списъка с кандидатите или участниците.</p> <p>(9) Всеки член на комисията по ал. 1 е длъжен да си направи самоотвод, когато установи, че:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. по обективни причини не може да изпълнява задълженията си; 2. (изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.) в хода на провеждане на процедурата е възникнал 	<p>на работата на комисията.</p> <p>Вместо запълването на нормативната уредба с на практика неработещи текстове, отново предлагаме провеждането на широка дискусия по темата за осигуряване на качество и професионализъм в работата на членовете на комисиите, така че да бъде осигурено необходимото ниво на компетентност и експертиза на лицата, участващи и като членове на комисии за възлагане на обществени поръчки.</p> <p>На следващо място, ВЪЗРАЗЯВАМЕ срещу липсата на разпоредби, задължаващи националния възложител да изплаща допълнително възнаграждение на членовете на комисиите за възлагане на обществени поръчки. В момента такава е предвидено единствено за външните експерти, което намираме за една явна несправедливост и неравнопоставеност между членовете на комисията.</p> <p>Във връзка с изложеното, предлагаме въвеждането на изрични разпоредби относно стандарти за компетентност и качество, както и минимални нива при възнагражденията на експертите в оценителните комисии. Считаме, че определянето на минимални нива на въпросните възнаграждения ще бъде гаранция за защита на обществения интерес при разходване на публични средства.</p> <p>В продължение на горното, предлагаме приемане на Наредба за минималните нива на възнаграждение на членовете на комисии за възлагане на обществени поръчки в Република България.</p>
--	--	---	---

		<p>конфликт на интереси.</p> <p>(10) Възложителят е длъжен да отстрани член на комисията, за когото установи, че е налице конфликт на интереси с кандидат или с участник.</p> <p>(11) В случаите по ал. 9 и 10 възложителят определя със заповед нов член.</p> <p>(12) В случаите по ал. 10 действията на отстранения член, свързани с разглеждане на заявленията за участие и/или офертите и с оценяване на предложенията на участниците, след настъпване на установените обстоятелства не се вземат предвид и се извършват от новия член.</p> <p>(13) (Доп. - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.) Членовете на комисията са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка със</p>	<p><i>(Повече по въпроса – в т. 13 от настоящите предложения.)</i></p>
--	--	---	--

		своята работа в комисията, включително да опазват документите от неправомерен достъп.	
8.	<p>§29. Член 53 се изменя така:</p> <p>„Чл. 53. При промяна в датата, часа или мястото за отваряне на заявленията за участие или на офертите кандидатите или участниците се уведомяват чрез профила на купувача. Когато заявленията за участие или офертите не са получени чрез електронни средства уведомлението се публикува най-малко 48 часа преди новоопределения час.”</p>	Да се прецизира	<p>Намираме предложената разпоредба за неясна и в този смисъл неадекватна. Считаме, че визираната промяна в графика не може да се реализира – и системата не е адекватна към това. Освен това, не става ясно в какъв срок се прави посочената промяна, както и дали и как това се осъществява в системата (промяната важи ли за системата или не). Предвид посоченото, смятаме за необходимо разпоредбата да се прецизира.</p>
9.	<p>§30. В чл. 54 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:</p> <p>„(1) Заявления за участие или оферти, които не са получени чрез електронни средства се отварят на публично заседание на комисията по чл. 103, ал. 1 от ЗОП, на което могат да присъстват кандидатите или участниците в процедурата или техни</p>	<p>Ал. 1 да се прецизира</p> <p>Ал. 2 да се измени така:</p> <p>„Чл.54. (2) Когато заявленията за участие или офертите са получени чрез платформата, след декриптирането им от председателя на комисията, в електронната преписка на</p>	<p>По отношение на ал. 1, считаме, че от предложения текст не става ясно как следва да се процедира при изискване на мостри – най-вече предвид комбинираното отваряне. Предвид това, намираме, че разпоредбата следва да се прецизира.</p> <p>Що се отнася до ал. 2, при тълкуването на първоначално предложения текст, възникват неясноти свързани с думата „публикува“, отнасяща се за наименованията, съответно имената на кандидатите или</p>

	<p>упълномощени представители, както и представители на средствата за масово осведомяване. Председателят на комисията отваря по реда на тяхното постъпване заявленията за участие или офертите и оповестява тяхното съдържание.</p> <p>(2) Когато заявленията за участие или офертите са получени чрез платформата, след декриптирането им от председателя на комисията, в електронната преписка на поръчката се публикуват наименованията, съответно имената на кандидатите или участниците, както и информация за датата и часа на подаването им.”</p>	<p>поръчката автоматично се публикуват наименованията, съответно имената на кандидатите или участниците, както и информация за датата и часа на подаването им.“</p>	<p>участниците, подали заявления или оферти, както и информация за датата и часа на подаването им. В практиката по прилагане на ЗОП терминът „публикува“ се употребява по отношение на нарочни действия и задължения за оповестяване на дадена информация. Използването на посочения термин създава впечатление за наличие на задължение, на помощния орган, да публикува списък с имената на кандидатите или участниците, подали заявления или оферти, както и информация за датата и часа на подаването им. Заедно с това, следва да се отбележи, че визуализирането на участниците, чиито оферти са декриптирани, се осъществява автоматично, посредством функционалностите на ЦАИС ЕОП.</p>
<p>10.</p>	<p>§32. <u>В чл. 57 се правят следните изменения и допълнения:</u></p> <p>1. Алинея 1 се изменя така: „(1) Комисията отваря ценовите предложения на участниците, чиито оферти отговарят на изискванията на възложителя.”.</p> <p>2. В ал. 2 думите „ценовото предложение” се заменят с „ценовите предложения”.</p> <p>3. Създава се нова ал. 3: „(3) Най-малко</p>	<p>Създава се нова ал. 3: „Чл. 57 (3) Най-малко 24 часа преди датата на отваряне на ценовите предложения участниците се уведомяват за дата и часа на отварянето чрез автоматично генерирани съобщения в платформата. В този срок комисията изпраща чрез платформата</p>	<p>- По изречение първо: Системата ЦАИС ЕОП изпраща по е-мейл на стопанските субекти „Уведомление от възложител за предоставяне на частен ключ за отключване на ценовото предложение“. Заедно с това, чрез системата Стопанските субекти получават нотификация за „Покана за предоставяне на частен ключ от страна на възложител за отключване на ценовото предложение“. Цитираните функционалности на системата, обезсмислят нарочни действия от страна на комисията и гарантират във висока степен, че участникът ще бъде надлежно уведомен за необходимостта от предоставяне на криптирания ключ в</p>

	<p>24 часа преди датата на отваряне на ценовите предложения участниците се уведомяват за дата и часа на отварянето чрез съобщения в платформата. В този срок комисията изпраща чрез платформата съобщение на участниците за резултатите от оценяването на техническите показатели. Ценовите предложения се публикуват в електронната преписка на поръчката след декриптиране от председателя на комисията.“</p>	<p>съобщение на участниците за резултатите от оценяването на техническите показатели. Съдържанието на Ценовите предложения автоматично се публикуват в електронната преписка на поръчката след декриптиране от председателя на комисията.“</p>	<p>системата. - По изречение трето: При тълкуването на първоначално предложения текст, възникват неясноти свързани с думата „публикува“, отнасяща се за наименованията, съответно имената на кандидатите или участниците, подали заявления или оферти, както и информация за датата и часа на подаването им. Мотивите ни са аналогични на тези спрямо §30. относно чл. 54 от Проекта за промени на ППЗОП.</p>
<p>11.</p>	<p>§33. В чл. 58, ал. 3 се изменя така: „(3) Когато участниците не могат да бъдат класирани в съответствие с ал. 2 или ако критерият за възлагане е най-ниска цена и тази цена се предлага в две или повече оферти изпълнителят се определя чрез платформата на случаен принцип, а в случаите по чл. 54, ал. 1 – чрез проведен от комисията жребий, на който могат да присъстват представители на частниците.“</p>	<p>Да се прецизира</p>	<p>Предложената разпоредба е неясна – от текста не става ясно нито логически, нито технически как ще се реализира избора на изпълнител във визираните хипотези. Затова считаме, че проекторазпоредбата следва да бъде прецизирана.</p>
<p>12.</p>	<p>Чл. 67. (1) В процедурите, които съдържат етап на преговори и са поканени няколко участници,</p>	<p>Да се прецизира</p>	<p>По отношение на чл. 67 от ППЗОП касаещ процедурите, които съдържат етап на преговори в действащия ППЗОП е налице правна празнота относно как</p>

<p>поредността на провеждане на преговорите се определя от комисията чрез жребий, на който могат да присъстват представители на поканените участници.</p> <p>(2) Комисията провежда преговори с всеки от участниците поотделно, като се придържа точно към първоначално определените условия и изисквания за изпълнение на поръчката. Резултатите от преговорите се отразяват в протокол, който се подписва от комисията и от участника.</p> <p>(3) Комисията не оповестява постигнатите договорености с участник пред останалите участници освен с негово изрично съгласие.</p> <p>(4) Комисията провежда преговорите с всеки от участниците по един и същ начин, включително като им се предоставя еднаква информация и се задават едни и същи въпроси.</p> <p>(5) (Отм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.)</p> <p>(6) След провеждане на преговорите комисията изготвя доклад, който съдържа информацията по чл. 60, ал. 1.</p>		<p>следва да процедират възложителите. От сегашната редакция е видно, че офертите ще се подават по електронен път, но не е ясно разписано как се провежда самата процедура и етапа на преговори.</p> <p>Съгласно ППЗОП в решението възложителите определят място и дата за провеждане на преговорите. Не е уточнено дали разпоредбата към момента на чл. 64, ал. 2, т. 4 от ППЗОП кореспондира с редакцията на чл. 39а, ал. 2, т. 4 от ЗОП и § 20. (относно чл. 28) от проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗОП.</p> <p>Следва да бъде уточнено преговорите на място ли ще бъдат или по електронен път. В случай че подаването е по електронен път, а преговорите са на място при възложителя, е необходимо повече ясно относно това как ще бъде отразено това обстоятелство в решението за откриване на процедурата. В случай че се предвижда преговорите да бъдат по електронен път, следва да се уточни какъв ще бъде механизма на провеждане на преговорите, жребият за провеждане на поредността на преговорите, уведомяването на останалите участници в договарянето, че е дошъл техният ред за провеждане на преговори, както и комисията по какъв начин ще провежда преговорите през платформата.</p>
---	--	---

<p>13.</p>	<p>Разпоредби относно стандартите и минималните и максимални нива при възнагражденията на експертите в оценителните комисии</p>	<p>Предвиждане на изрични разпоредби в ППЗОП, регламентиращи стандартите и минималните и максимални нива при възнагражденията на експертите в оценителните комисии или приемане на Наредба за минималните нива на възнаграждение на членовете на комисии за възлагане на обществени поръчки в Република България.</p>	<p>В допълнение на казаното по-горе в контекста на разпоредбите относно оценителната комисия (<i>вж. т. 7 от настоящото предложение</i>), държим да подчертаем, че в момента този аспект от възлагането, свързан с възнагражденията на експертите, неоснователно е negliжиран. От това според нас произтичат поне два потенциални риска.</p> <p>Първият е определянето на необосновани ниски възнаграждения, които да са в ущърб на специалистите в областта. Това не само подронва престижа на професията “експерт по обществени поръчки”, а може и да доведе до влошаване на качеството на работата на помощните органи при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки.</p> <p>От друга страна, определянето на максимални нива на въпросните възнаграждения ще бъдат гаранция за защита на публичния интерес при разходване на обществени и приравнените на тях средства.</p>
<p>14.</p>	<p>Разпоредби относно извършването на оценка и приключването на процедурата в платформата ЦАИС ЕОП (във вр. с чл. 39а, ал. 2, т. 5 от ЗОП)</p>	<p>Предвиждане на изрични разпоредби в ППЗОП, регламентиращи извършването на оценка и приключването на процедурата в платформата</p>	<p>Съгласно чл. 39а, ал. 2, т. 5 от ЗОП, платформата ЦАИС ЕОП трябва да осигурява най-малко възможност за оценяване на офертите. Разпоредбата е в сила от 01.01.2021 г. Към момента обаче при изготвяне на документации и респ. при възлагане на обществени поръчки, самата система задължава възложителите да използват към момента</p>

		ЦАИС ЕОП	съществуващият „модул оценка“, без реално същият да е задължителен съгласно цитираната норма на закона. Тази колизия следва да бъде преодоляна или чрез поредна промяна на самия закон или чрез приемане на изрична разпоредба в ППЗОП, регламентиращи извършването на оценка и приключването на процедурата в платформата ЦАИС ЕОП.
--	--	----------	--